

Бесспорно и то, что учиться теперь придется на протяжении всей жизни. Можно выделить три, уже сформировавшихся на данный момент основных образовательных блока:

1) классическое университетское образование с базовыми академическими модулями: философия, история, политология, социологии, основы менеджмента, иностранные языки, культурология;

2) самообразование: дистанционные курсы, краткосрочные курсы переподготовки, институты последипломного образования и повышения квалификации, исследовательские проекты;

3) углубленное профильное обучение в виде мастер-классов, тренингов и специализированных игр.

И если первый блок является базовым, которым целесообразно овладеть в молодые и самые продуктивные годы, то второй и третий – это подъемы, которые придется преодолевать всю жизнь.

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИЩІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

*Резніков Д.А., асистент; Негребецька Л.А., доцент, к.е.н.
Полтавський університет споживчої кооперації України*

Щоб забезпечити ефективне використання інформаційних технологій у вищих навчальних закладах України в умовах європейської інтеграції, необхідно враховувати не тільки наявність комп'ютерів та відповідного програмного забезпечення, а й фізичні, людські, фінансові, політичні, інформаційні ресурси. Необхідно ефективно організувати роботу викладача, враховуючи при цьому низку передумов, тільки в результаті появи яких може бути створене навчальне середовище з повноцінним використанням інформаційних технологій. Такими передумовами є:

- спільне бачення процесу інтеграції інформаційних технологій у викладацькому колективі за умови сприяння та підтримки керівництвом;
- наявність досвіду роботи у викладачів у галузі використання освітніх інформаційних технологій;
- знання освітніх стандартів;
- наявність ресурсів для ефективного проведення навчальних занять;
- володіння особистісно-орієнтованою методикою навчання;
- оцінювання ефективності застосування інформаційних технологій у навчальному процесі;
- доступ до сучасних інформаційних технологій, зокрема до програмного забезпечення та телекомунікаційних мереж;

– наявність технічної допомоги при використанні та обслуговуванні технологічних ресурсів;

– належна фінансова підтримка тривалого використання інформаційних технологій;

– наявність відповідної політики та стандартів, що підтримують новітні навчальні середовища.

Соціальні та економічні умови в Україні швидко змінюються, тому висувуються підвищені вимоги до фахівців всіх галузей науки та виробництва і особливою мірою це стосується працівників освіти. В сучасних умовах ефективне використання інформаційних технологій у навчальному процесі вимагає глибокої перебудови психологічної, дидактичної, наукової та методичної діяльності науково-педагогічних працівників. Потребують змін принципи формування обсягів та структури навчального навантаження викладача, у зв'язку із значним збільшенням частки його індивідуально-консультативної роботи зі студентами та необхідністю розроблення науково-методичного забезпечення. Необхідні зміни на організаційному та педагогічному рівнях у подоланні консервативних тенденцій серед професорсько-викладацького складу. До негативних факторів впливу належить недооцінка ролі інформаційних технологій в освіті.

Розширювати свою діяльність здатний тільки той вищий навчальний заклад, який впроваджує нові методи викладання, такі, як аналіз випадків із життя як українських, так і глобальних компаній (кейсове навчання), залучає до навчального процесу професіоналів та експертів з бізнесу. Для забезпечення гнучкості процесу навчання застосовується електронне навчання через Інтернет, швидкими темпами розвивається навчальна *Web*-індустрія. Високого ступеню інтегрованості у світовий інформаційний простір можуть досягти лише країни з високим науково-технічним потенціалом і культурно-освітнім рівнем населення. Про це свідчить факт, що на розвинуті країни світу припадає майже 90 % усіх наукових кадрів і приблизно 94 % сумарних витрат на науку, що врешті-решт і забезпечило стрімку інформатизацію цього регіону. Перспективи інтеграції до глобальної інформаційної інфраструктури переважно залежать від ставлення суспільства до специфічного інформаційного ресурсу.

Література

1. Національна доктрина розвитку освіти // www.mon.gov.ua
2. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003–2004 рр.) / За редакцією Кременя В.Г. Упорядники Степко М.Ф., Боллобаш Я.Я., Шинкарук В.Д., Грубінко В.В., Бабин І.І. – Київ–Тернопіль: Вид-во ТДПУ ім. В. Гнатюка, 2004. – 146 с.

3. Болонський процес: цикли, ступені, кредити / Упорядники Товажнянський Л.Л., Сокол Є.І., Клименко Б.В. – Харків, 2004. – 143 с.
4. Болонський процес: проблеми модернізації освіти України в контексті Болонського процесу // Матеріали першої Всеукраїнської науково-практичної конференції. – 20–21 лютого 2004. – К.: Видавництво Європейського університету, 2004. – 196 с.

ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІН КОМП'ЮТЕРНОГО СПРЯМУВАННЯ

Енгель П.С., доцент, к.т.н.; Маляренко Г.І., ст. викладач
Полтавський університет споживчої кооперації України

Починаючи з 1 вересня 2005 р. в Полтавському університеті споживчої кооперації України (ПУСКУ) на двох фахах «Міжнародна економіка» і «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» впроваджується в навчальний процес кредитно-модульна система навчання студентів. Організація навчального процесу за такою системою при вивченні студентом конкретної дисципліни передбачає послідовне і фундаментальне опрацювання окремих самостійних частин (модулів) дисципліни, а оцінювання якості набутих знань та вмій здійснюється, що являє собою багатоступеневу технологію контролю персональних здобутків студента, які досягнуті під час поточного та підсумкового контролів його знань за 100-бальною шкалою.

З самого початку слід відзначити, що впровадження кредитно-модульної системи в навчальний процес на факультеті економіки і менеджменту при вивченні дисципліни «Інформатика та комп'ютерна техніка» в 2005–2006 р., призвело до підвищення мотивації студентів до систематичної, самостійної активної роботи протягом усього навчального року і забезпечило здорову конкуренцію між студентами в процесі навчання.

На кафедрі інформаційно-обчислювальних систем з початку навчального року проводиться значна робота щодо забезпечення методичними матеріалами як навчального процесу, так і модульно-рейтингового контролю навчальної роботи студентів: розробляються комп'ютерні тестові завдання, контрольні роботи для модульного контролю, індивідуальні варіанти контрольних завдань тощо, виходячи з окресленої структури навчального матеріалу, при чому кожне таке завдання повинно охоплювати практично весь навчальний матеріал модуля.

Викладач під час модульного контролю враховує результати поточного оцінювання знань студентів, включаючи і їх самостійну роботу (срс), та відвідування ними лекцій і лабораторних занять. Така оцінка роботи студентів в балах є системно продуманою і залежить від кількості годин, виділених на вивчення певного змістовного модуля, що додатково стимулює студентів до щоденної навчальної праці. Крім того, кращі студенти, які вступили до університету і мали

певний досвід роботи з комп'ютерними програмами і новітніми комп'ютерними технологіями беруть участь у різноманітних конкурсах «Студінфо», наукових конференціях, круглих столах тощо, що додає додаткові бали при підсумковому модульному контролі за результати їх науково-дослідної роботи.

На наш погляд, з урахуванням нормативних документів ПУСКУ, при оцінюванні знань студентів за модульно-рейтинговою технологією повинні бути запроваджені наступні звітні документи:

1) відомість з модульної контрольної роботи (семестрова), в якій фіксуються такі дані: оцінка з модульного контролю (МК) студента в балах, загальна сума балів (МК + бали за поточну роботу студента і СРС), рейтингове місце студента в групі та підпис викладача;

2) зведена відомість модульного контролю (семестрова), в якій фіксуються: бали кожного модульного контролю (1–4 за семестр в залежності від величини курсу), при чому в кожному з них заносяться такі дані: бали за час вивчення модуля, бали за модульний контроль, перездача модульного контролю (якщо студент хоче покращити свої показники) і всього балів за модуль, крім того, окремі графи для сумарного модульного контролю і підпису викладача;

3) заліково-екзаменаційна відомість в якій повинні бути відображені наступні показники: прізвище студента, номер залікової книжки, результат сумарного модульного контролю (як сума балів за модулі окремого семестру), результат підсумкового модульного контролю (бали за екзамен/залік), а також результат оцінювання знань за національною шкалою і за шкалою *ECTS* (наприклад, «відмінно»; *A/96*).

Оцінюючи перші кроки впровадження нової технології навчання, можна з впевненістю стверджувати, що модульно-рейтингова система не тільки підвищує мотивацію студентів до навчання, але також забезпечує: покращення якості знань, відкритість контролю і об'єктивності їх оцінювання, створення належних умов для участі студентів в науково-дослідних роботах, творче мислення тощо, що в результаті призводить до формування нової генерації високоосвічених фахівців, соціально зрілих і творчих особистостей.

ГАРМОНІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Лугівська О.П., доцент, к.е.н.
Полтавський університет споживчої кооперації України

В умовах європейської інтеграції для сучасної Української освіти важливо знайти власну відповідь на запитання: як можна зберегти історичну, національну традицію і не втратити минулих здобутків, а водночас усю творчу енергію спрямувати на розвиток освіти майбутнього, тобто як можливо гармонійно зберегти національну демократичну основу освіти і повноцінно увійти в європейський освітянський простір?